

Avvikling av konsesjonskraft og konsesjonsskatt vil i seg selv redusere inntektene til kommunene. Som skattekreditor vil konsekvensen av forslagene om avvikling av bruttoskattene (eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgift) isolert sett medføre inntektsbortfall for kommune/fylkeskommune, gitt at det ikke skjer noen endringer når det gjelder omfordeling av inntekter mellom stat og kommune/fylkeskommune.

Eiendomsskatt går også direkte til kommunene. Utvalgets forslag om endring av eiendomsskattegrunnlaget vil medføre lavere eiendomsskatt for vannkraftverk og tilsvarende lavere inntekt for kommunene.

Ettersom flere kraftverk omfattes av grunnrenteskatt, vil det også medføre at de samlede inntektene fra kraftverk blir høyere, gitt at skattesatsene holdes

på samme nivå. På den annen side, dersom en legger til grunn at totalt proveny fra vannkraftverk blir høyere enn tidligere, kan det kanskje føre til at grunnrenteskattesatsen settes ned.

Det er viktig å presisere at en kan oppnå en ønsket politisk fordeling av inntekter gjennom naturressursskatt, eller gjennom andre fordelingsordninger (som for eksempel gjennom direkte inntektsfordeling). Fordelingshensyn bør derfor *ikke* være et argument for å opprettholde dagens ineffektive bruttoskatt- og konsesjonsordninger.

Grunnrenteskatt på vind?

Det har vært sterk vekst i investeringer som gjelder vindkraft de siste årene. Vindkraft har ikke særlige skatte- eller konsesjonsbaserte skatteordninger slik vannkraft har. Ordinære regler for beskatning av selskapets virksomhets-

inntekter gjelder. I tillegg betales eiendomsskatt til de kommunene der dette skrives ut.

Vindkraften utnytter, som vannkraft, fellesressurser som det er begrenset tilgang til og som det kreves konsesjon for å bygge ut. Kostnadene for vindkraft er fallende, og det er høy utbyggingstakt. Det er på denne bakgrunn utvalgets anbefaling at en bør følge utviklingen i vindkraftkostnader og kraftpriser for å vurdere om det over tid kan forventes grunnrente. Utvalget tilrår derfor at det for vindkraft gjøres en vurdering av om det bør innføres grunnrenteskatt og naturressursskatt, og eventuelt når dette skal tre i kraft.

Bærekraftsrapportering på Oslo Børs

En ny studie av de 100 største selskapene på Oslo Børs viser at bærekraftsrapportering blir stadig viktigere og mer substansiell. Samtidig er det stort spenn mellom de beste og de som ennå har en vei å gå, og mange sliter med å oppfylle regnskapsloven § 3-3c.

Master i statsvitenskap
Simen Kjosnes Kristiansen
Rådgiver bærekraft og selskapsrapportering, Revisorforeningen

For børsnoterte selskaper er det økende krav om god bærekraftsrapportering fra investorer og interessenter. Det er ikke lenger slik at bærekraft kun er en ren kommunikasjonsøvelse eller at bærekraft står i motsetning til lønnsomhet og inntjening. Risikovurdering og -håndtering innen bærekraftstematikk vil bli stadig viktigere for selskaper som ønsker å forbli lønns-

somme i et bærekraftig næringsliv. Bærekraftsrapportering er en viktig kilde til informasjon og kunnskap om selskapenes aktiviteter og fotavtrykk.

Bærekraft på børs 2019

Analyse- og rådgivningsselskapet The Governance Group publiserte i august sin studie av bærekraftsrapporteringen hos de 100 største børsnoterte selskapene i Norge, «Bærekraft på børs 2019».¹ The Governance Group har gjort en vurdering av hvor gode selskapene er til å rapportere etter ledende internasjonale rapporteringsramme-

verk. Selskapene har fått karakterer basert på blant annet bruk av aktuelle rammeverk, forståelse av mål og tiltak, integrering i forretningsstrategi og eksternt attestasjon. For å kvalitetssikre konsistensen i karaktersettingen, har BI Senter for Grønn Vekst tatt stikkprøver på ti prosent av selskapsrapportene som ble analysert.

Fra kommunikasjonsøvelse til omdømmehensyn

Studien viser at bærekraftsrapportering er gått fra å være en kommunikasjonsøvelse med tanke på omdømmehensyn på 1990-tallet, til å bli stadig viktigere

1 www.thegovgroup.org/esg100

Selv om regnskapsloven gir omfattende føringer for hva som skal inngå av bærekraftsinformasjon i selskapenes årsrapporter, stilles det ikke tydelige nok krav til vesentlighetsvurderinger eller bruk av omforente standarder, sier Kristian R. Andersen i The Governance Group.

for investorer, myndigheter og andre interessenter fra 2014 frem til i dag. Dette har gitt økte krav til mer substansiell informasjon i bærekraftsrapportene, med støtte i internasjonalt anerkjente rammeverk og vurderinger. I tillegg begynner banker og forsikringsselskaper å bruke bærekraftsinformasjon i kredittprosesser og forsikringspremieberegning, og bærekraftsarbeidet påvirker kredittvurderingen av selskaper.

Sammenheng bærekraftsrapportering og offentlig eierskap

The Governance Group finner blant annet at det er en signifikant og positiv sammenheng mellom bærekraftsrapportering og grad av offentlig eierskap. Selskapene med offentlige eierinteresser har høyere kvalitet på bærekraftsrapporteringen.

– Selv om datagrunnlaget er begrenset og vi ikke har en tidsserie for å avdekke klare trender, mener vi likevel det er interessant å se på fellestrekk som kjennetegner selskapene som rapporterer konkret om miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold, sier Kristian R. Andersen i The Governance Group.

Analysen viser for øvrig også at det ikke er noen klar statistisk sammenheng mellom selskapenes størrelse og kvaliteten på bærekraftsrapporteringen. Equinor og Borregaard deler førsteplassen i årets studie av «Bærekraft på børs».

Uklarheter rundt regnskapsloven § 3-3c

Ifølge regnskapsloven § 3-3c skal store selskaper rapportere på bærekraftstematikk som menneskerettigheter, korupsjon og miljøpåvirkning i styrets

årsberetning, og det legges vekt på anerkjente rammeverk som GRI eller FNs Global Compact. I studien har The Governance Group gjort en vurdering av selskapenes oppfyllelse av bestemmelsen og finner at fire selskaper «utvilsomt» mangler denne informasjonen og at 30 selskaper er i «gråsonen» for oppfyllelse i 2018-rapporteringen, men påpeker samtidig at ikke alle selskapene på Oslo Børs er underlagt den norske regnskapsloven.

Uklart formulert

The Governance Group mener at lovens § 3-3 c er uklart formulert og at de derfor ikke har gjort en juridisk vurdering av om det er gjort lovbrudd. Men de stadfester at manglende rapportering «er en indikasjon på at myndighetene bør tydeliggjøre og i større grad følge opp intensjonen med bestemmelsen» og at «regulatoriske myndigheter, styrene og revisorene har et stykke igjen å gå.»

– Regnskapsloven gir omfattende føringer for hva som skal inngå av bærekraftsinformasjon i selskapenes årsrapporter, men samtidig stilles det ikke tydelige nok krav til vesentlighetsvurderinger eller bruk av omforente standarder. På dette området er EU i gang med å sette konkrete krav til hvordan selskaper og fond skal rapportere om bærekraft i forvaltningen. Det er en etterlengtet og nødvendig utvikling, sier Kristian R. Andersen i The Governance Group.